

I en mindre afprøvning med grise sammenligner vi bl.a. traditionel hamp med traditionel strøhalm til slagtegrise. Afprøvningen forventes afsluttet i december måned. Foto: Heidi Mai-Lis Andersen

Mulige alternativer til traditionel økologisk strøhalm

For at kunne nå målet om 100 procent økologisk strøelse, er vi nødt til at kigge på alternative strøelseskilder.

Af Heidi Mai-Lis Andersen, hmla@icoel.dk, og Lars Egelund Olsen, lols@icoel.dk, Innovationscenter for Økologisk Landbrug.

Ifølge økologivejledningen kan der bruges både økologisk og ikke-økologisk strøelse til økologiske grise, men ifølge branchebefalinger skal mindst 50 procent af strøhal-

men være økologisk. Målet er på sigt at nå op på 100 procent økologisk strøhalm.

En ny type strøelse skal kunne leve op til traditionel strøhalms egenskaber, og der findes interessante alternativer nye strøelsestyper. De fleste af dem stiller dog krav til efterbehandling (for eksempel varmebehandling), og det må derfor forventes, at de er dyrere end for eksempel byg-halm. For at få økonomi i det er det vigtigt at kigge på, om den alternative strøelse har en merværdi enten inden for eller uden for husdyrproducentens bedrift for at få økonomi i det. En merværdi kan for eksempel være, at afgrøden passer godt

ind i et økologisk sædskifte, at afgrøden optager eller tilbageholder næringsstoffer i marken, eller at der er en synergi i forhold til biogasproduktion.

Rørgræs til strøelse og biogas

Rørgræs kan være interessant som alternativ strøelseskilde. Rørgræs er en våd-tolerant flerårig græs, som nævnes som en af de afgrøder, der kan være med til at reducere drivhusgasudledningen i forbindelse med vådområde- og lavbundsprojekter på kulstofrige lavbundsgrunde. Effekten opnås ved at høste og anvende biomassen til energiproduktion, for eksempel biogas.

Ved at bruge rørgræsset som strøelse, inden det går til biogasproduktion, optimeres udnyttelsen af ressourcerne. I Sverige er der gode erfaringer med rørgræs som strøelse. Før brug snittes, varmebehandles og presses rørgræsene i briketter for blandt andet at fjerne bakterier og hæmme frøspredning. I Sverige er der kørt et projekt med udvikling af mindre gårdanlæg, så producenter selv kan producere deres strøelse (se eventuelt.: <http://www.klimatstro.se>).

Hamp – en gammel kulturplante med mange anvendelsesmuligheder

Hamp er kommet mere i fo-

Krav til strøhalm i lejet

- Økologiregler: Ren og tør strøelse som halm, sand eller savsmuld, der sikrer dyret mod trykkskader
- Branchebefalinger: Mindst 50 procent af strøhalmen skal være økologisk
- Fødearestyrelsens hjertemærke (niveau 3): Alle grise skal have tildelt halm som strøelse på hvilearealet

kus i de senere år. I Danmark er der fokus på at udnytte fibre til blandt andet isoleringsmåtter og vækstmedier til grøntsager. Restproduktet ved fiberfremstilling er de træstofholdige skæver, der har en høj sugeevne og lavt støvniveau. Det gør det interessant som strøelse.

Hamp er en god vekselsafgrøde i et kornsædskifte og i sædskifter med ærter eller raps. Selv om de

sorter, der er tilladte at dyrke, har et meget lavt indhold af cannabinol (euforiserende stof), kræves en tilladelse fra Lægemiddelstyrelsen for at dyrke hamp. Tilladelsen gives for ét år ad gangen.

Varmebehandling øger sugeevne i rapshalm

Rapshalmen bjærges normalt ikke, da den ikke er direkte velegnet til strøelse på grund af en lav sugeevne. For at forbedre rapshalmens sugeevne kan halmen varmebehandles. Et af formålene med varmebehandling er at fjerne blandt andet bakterier og skimmel-svampe, men det øger også halmens sugeevne væsentligt.

I sædskiftet er vinterraps god til at optage en stor mængde kvælstof fra forfrugter og/eller husdyrgødning. Desuden er vinterraps en god forfrugt til korn i sædskiftet, men det er vigtigt at forholde sig til, hvornår raps skal indgå i sædskiftet for at undgå opformering af jordbårne sygdomme.

Pileflis blandet med komposteret græs som strøelse

Ny Vraa har udviklet en ny strøelse af pileflis blandet med komposteret græs. I en mindre afprøvning med kalve var strøelsen velegnet i forhold til hygiejne, lugt, eftergiveness og evnen til at opretholde et tørt leje.

Fødearestyrelsens hjertemærkeordning niveau tre kræver, at alle grise skal have tildelt halm som strøelse på hvilearealet. Så for at leve op til det krav skal strøelsen benyttes sammen med halm og kan eventuelt anvendes til at

opnå et godt isolerende og sugende bundlag under en halmstrøelse, eller anvendes sammen med en halmtypen med lav sugeevne som for eksempel raps. På den måde vil det være muligt at spare strøhalm i de år, hvor halm er en knap ressource.

Vær opmærksom på de forskellige regler

Ifølge vejledningen for økologisk jordproduktion skal liggearealet være velforsynet med ren og tør strøelse som halm, sand eller savsmuld. Mængden skal være tilstrækkelig til, at lejet er med til at sikre dyret mod trykkskader. Her stiller Fødearestyrelsens hjertemærkeordning et krav om, at alle grise i niveau tre-besætninger, skal have tildelt halm som strøelse på hvilearealet, og det skal være til stede i tilstrækkelig mængde.

Artiklen er lavet med støtte fra Den Europæiske Union, NextGenerationEU.

ROVFLUER
SNYLTEHVEPSE
SPF-SuS godkendte
Autoriseret rottesikring

ROV FLUEN
Professional skadedyrssikring
Tlf. 75 75 63 48
rovfluen@rovfluen.dk

Somåtter
Kadavervogne
Kæder - Sjækler
Gulvanker - Trisser

Brocken
Tlf.: 2380 5418 - www.brocken.dk

ROTTER
AUTORISERET ROTTESIKRING

Prisgaranti
Ingen fordyrende mellemlid

ROV FLUEN
Professional skadedyrssikring

Tlf. 7575 6348 - rovfluen@rovfluen.dk - www.rovfluen.dk

